

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף לחינוך מבוגרים

כ"ח אלול תשפ"א
5 ספטמבר 2021

מיקוד באזרחות
יוד כיתות - 997100
מועד חורף תשפ"ב, 2022

שימו לב !

השאלות במבחן חוברו מן החומר המפורט להלן.

מבוא: מהי אזרחות?

מושגים	הערות דידקטיות
מדינה	מאפייני המדינה

פרק א': המדינה הדמוקרטית

מושגים	הערות דידקטיות
דמוקרטיה דמוקרטיה ישירה דמוקרטיה עקיפה/ייצוגית	הסבר על מקור הדמוקרטיה ומאפייני הדמוקרטיה העתיקה באתונה, התפתחותה של הדמוקרטיה הייצוגית. משאל עם כשריד לדמוקרטיה הישירה בימינו.
עקרונות הדמוקרטיה: א. שלטון העם ורעיון הייצוג ב. בחירות – חילופי שלטון	יישום הדמוקרטיה הייצוגית: העם שולט באמצעות נציגיו, הנבחרים באופן דמוקרטי בתהליך של בחירות.
ג. הכרעת הרוב וזכויות המיעוט	חשיבות הכרעת הרוב וההגנה על זכויות המיעוט.
ד. שלטון החוק	משמעות שלטון החוק: כולם, הן השלטון והן האזרחים, כפופים לחוק שנחקק בהליך דמוקרטי.
ה. זכויות וחירויות הפרט / זכויות יסוד	הסבר מקדים על ההבדל בין זכויות אדם לזכויות אזרח.

כל זכות תילמד בעזרת דוגמאות מחיי היום-יום, התלמידים יידרשו לנתח אירועים שבהם חלה פגיעה בזכות יסוד. הדגשת המגבלות החלות על זכויות אלו כאשר הן מתנגשות זו בזו, פוגעות בחירות האחר או בביטחון המדינה.	
	(1) הזכות לחיים וביטחון (2) חופש התנועה (3) הזכות לשוויון (4) הזכות להליך הוגן (5) הזכות לכבוד (הזכות לפרטיות) הזכות לשם טוב) (6) החופש הביטוי (7) הזכות לקניין

פרק ב': מגילת העצמאות – לא ייכלל בבחינה

פרק ג': מאפייניה של מדינת ישראל כמדינה יהודית

מושגים	הערות דידקטיות
מדינת ישראל כמדינה יהודית	מאפיינים : - *לפי מגילת העצמאות – לא ייכלל בבחינה - סמלים בעלי אופי יהודי - חוקים בעלי אופי יהודי כולל חוק השבות - מוסדות בעלי אופי יהודי

פרק ד': הבחירות הדמוקרטיות

מושגים	הערות דידקטיות
מאפייני הבחירות הדמוקרטיות	הבחירות משקפות את עקרונות הדמוקרטיה. מאפייני הבחירות הדמוקרטיות : - כלליות - חשאיות - שוות - מחזוריות

פרק ה': הרשות המחוקקת – הכנסת

מושגים	הערות דידקטיות
תפקידי הכנסת	א. חקיקת חוקים ב. פיקוח על הממשלה ג. בחירת בעלי תפקידים ד. אוזן קשבת לעם
אופוזיציה	חשיבות הפיקוח על הממשלה דרכי הפעולה של האופוזיציה

פרק ו': הרשות המבצעת – הממשלה

מושגים	הערות דידקטיות
חוק יסוד: הממשלה	מהות הממשלה ותפקידיה הרכב הממשלה

פרק ז': הרשות השופטת

מושגים	הערות דידקטיות
מערכת בתי המשפט : בית משפט השלום בית המשפט המחוזי בית המשפט העליון ערכאה	מבנה מערכת המשפט סמכויות הערכאות
בג"ץ	חשיבותו ותפקידיו של בג"ץ.

פרק ח': מנגנוני פיקוח וביקורת על השלטון – לא ייכלל בבחינה

פרק ט': נשיא המדינה – לא ייכלל בבחינה

רח' כנפי נשרים 22, ירושלים 9546434, טלפון: 073-3934410 פקס: 073-3934412

אתר האגף לחינוך מבוגרים: www.edu.gov.il/ae

מייל: sharongar@education.gov.il